

Лугина Ольга Сергіївна,
здобувач ступеня вищої освіти
магістра навчально-наукового
інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент
кафедри економічної безпеки
та фінансових розслідувань
Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
економічних наук, доцент
Грущенко Олена Анатоліївна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УКРАЇНІ

Формування економічних відносин у напрямі ринкових перетворень в Україні відбувається в різних сферах діяльності. І цей же час правильно і визначитись не тільки стосовно організаційних і практичних заходів, але і в методологічних питаннях формування обліку.

Аналіз вдосконалення досвіду дозволяють розвивати і обґрунтовувати методологічні заходи побудови системи обліку.

Облік є одним з найважливіших засобів отримання інформації та основою раціонального управління. Курс на ринкові перетворення в Україні супроводжується реформуванням бухгалтерського обліку.

Головною подією в українському бухгалтерському обліку стало введення в дію Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а також Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Зрозуміло, що з реформуванням бухгалтерського обліку проблема обліку не буде вичерпана, адже умови і події змінюються бурхливіше, ніж у стабільній економіці.

Бухгалтерський облік – це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» метою бухгалтерського обліку та фінансової звітності є надання

користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. [1]

Суть бухгалтерського обліку визначають такі його властивості:

- систематичне і послідовне відображення всіх господарських операцій у міру їх здійснення;
- документальне обґрунтування господарських операцій;
- застосування різних способів обробки облікової інформації – рахунків, подвійних записів, балансу та ін.

Основні завдання бухгалтерського обліку:

- облік, аналіз і перевірка інформації про господарську діяльність;
- контроль за виконанням завдань виробництва щодо кількості, якості й асортименту;
- контроль за зберіганням власності підприємства;
- виявлення невикористаних резервів;
- контроль за оплатою праці;
- облік, аналіз і контроль за заощадженням і використанням коштів;
- контроль за рівнем рентабельності виробництва продукції;
- виявлення резервів подальшого збільшення виробництва;
- забезпечення наявності первинної документації;
- побудова обліку на підприємстві.

Бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку [2].

Фінансова звітність – це звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна фінансова звітність складається за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців. Звітний період для складання фінансової звітності про виконання бюджетів визначається Бюджетним кодексом України [3].

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття обґрунтованих рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Принципами бухгалтерського обліку та фінансової звітності є:

повне висвітлення – фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі;

автономність – кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників, у зв'язку з чим особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності підприємства;

послідовність – постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, міжнародними стандартами фінансової звітності та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку у державному секторі, і повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності;

безперервність – оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі;

нарахування – доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів;

превалювання сутності над формою – операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми;

єдиний грошовий вимірник – вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюються в єдиній грошовій одиниці [4].

Отже, державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється для створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств та гарантують і захищають інтереси користувачів, а також для удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України від 16.07.1999 № 776-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14.

2. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : навч.-метод. посіб. / за ред. Голова С. Ф. Дніпропетровськ: ТОВ "Баланс-Клуб", 2003. 768 с.

3. Бюджетний кодекс України: Кодекс України, Закон від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

5. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. 7-ме вид. допов. і перероб. К.: Алерта, 2016. 928 с.

Мельничук Надія Миколаївна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавр,
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
економічної безпеки та фінансових
розслідувань Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
економічних наук, доцент
Грущенко Олена Анатоліївна

СПІВВІДНОШЕННЯ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ З ІНШИМИ ВИДАМИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА БЕЗПЕКА МАЙНОВИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ

У кожній правовій системі формується система юридичної відповідальності, що забезпечує найбільш ефективну реалізацію правових приписів, яка стимулює правомірну поведінку учасників суспільних відносин, сприяє формуванню в населення поваги до закону і права. Юридична відповідальність як правовий інститут досягнення правопорядку в певній сфері суспільних відносин утворює систему взаємопов'язаних галузевих видів відповідальності, серед яких важливе місце посідає фінансово-правова відповідальність.

Досліджуючи проблемні питання фінансово-правової відповідальності, найбільш актуальним є порушення бюджетного законодавства, яке на сьогоднішній період залишається мало дослідженим у вітчизняній науці фінансового права, що і підвищує інтерес до цієї проблеми, який зумовлений інтенсивним розвитком системи фінансового права та динамікою бюджетного законодавства [1, ст. 440]. Вітчизняні